

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 13. 9. 2021

ČÍSLO: 129_2/2021

VYBAVUJE: MGR. HROMÁDKOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(ZÁVEREČNÉ POSÚDENIE)

K MATERIÁLU

NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPĽŇA ZÁKON Č. 311/2001 Z.Z. V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV A KTORÝM SA MENIA A DOPĽŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY

I. Úvod: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR predložilo dňa 6. septembra 2021 Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na záverečné posúdenie materiál: *„Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.311/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“*. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia žiada predkladateľa, aby okrem rozpisu transponovaných smerníc uviedol v časti 7. Transpozícia práva EÚ Doložky vybraných vplyvov aj skutočnosť, či návrh nejde nad rámec minimálnej transpozičnej povinnosti - **tzv. identifikácia efektu gold-platingu**, a to najmä z hľadiska odôvodnenosti, resp. neodôvodnenosti jeho existencie v prípade jeho identifikácie; za týmto účelom Komisia žiada predkladateľa o priloženie Tabuľky zhody návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

V Doložke vybraných vplyvov žiada Komisia v bode 9. Vybrané vplyvy materiálu, o vyznačenie pozitívnych a negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a o vyznačenie, že na materiál sa vzťahuje Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov.

V Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, žiada Komisia o vyčíslenie nákladov regulácie, pričom na úplnú harmonizáciu smerníc EU sa vzťahuje výnimka z Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Odôvodnenie: Materiál zakladá pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, čo predkladateľ popísal v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.4. , ale ich nevyznačil v aktualizovanej Doložke vybraných vplyvov, a preto je potrebné ich vyznačiť.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Materiál obsahuje ustanovenia, ktoré predstavujú úplnú harmonizáciu smerníc označených v tabuľke zhody "N" a na tie sa mechanizmus znižovania byrokracie nevzťahuje, pričom náklady regulácie sa uvedú do riadku F. Materiál obsahuje aj dobrovoľné ustanovenia smerníc označené v tabuľke zhody "D" a na tieto sa mechanizmus znižovania byrokracie vzťahuje. Z tohto dôvodu žiada Komisia predkladateľa o vyčíslenie nákladov regulácie za pomoci kalkulačky nákladov dostupnej na webovom sídle MH SR napr. pomocou kvalifikovaného odhadu počtu dotknutých subjektov napr. 10 % zo 190 tis. podnikateľských subjektov.

Komisia žiada o **popis a vyčíslenie úspor** v nadväznosti na avizovaný pozitívny vplyv predloženého materiálu na podnikateľské prostredie vrátane MSP vyznačený v bode 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie a Komisia rovnako žiada o **popis a vyčíslenie nákladov v tabuľke 3.1.1 Analýzy vplyvov na podnikateľského prostredia** v nadväznosti na negatívne vplyvy predloženého materiálu na podnikateľské prostredie vrátane MSP, ktoré boli len okrajovo uvedené v bode 3.4 Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie ako možný dopad na podnikateľské prostredie : miera informácií, ktoré sa zamestnancovi musia poskytnúť, právo zamestnanca žiadať o prechod na inú formu práce, či žiadosť zamestnanca o flexibilnejšie formy práce.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy v rokoch 2022 až 2024 uvádza negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je zohľadnený v rozpočte Sociálnej poisťovne (8 898 679 eur na rok 2022, 26 496 648 eur na rok 2023 a 21 497 729 eur na rok 2024) a rovnako nie je zohľadnený ani v rozpočte kapitoly MPSVR SR (1 466 219 eur na rok 2022, 4 670 420 eur na rok 2023 a 4 860 653 eur na rok 2024). Zároveň sa uvádza pozitívny dopad na príjmy Sociálnej poisťovne vo výške 1 289 427 eur na rok 2022, 4 081 678 eur na rok 2023 a 4 221 290 eur na rok 2024.

Predkladateľ uvádza, že „Navrhovaná právna úprava zakladá v rokoch 2022 až 2024 negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je zohľadnený v rozpočte Sociálnej poisťovne na rok 2021 a rozpočtovom výhlade na roky 2022 a 2023 a rovnako nie je zohľadnený ani v rozpočte kapitoly MPSVR SR. Z tohto dôvodu odporúča Komisia zvýšené výdavky v rokoch 2022 až 2024 zapracovať pri príprave rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2022 a rozpočtovom výhlade na roky 2023 a 2024 a rovnako pri príprave rozpočtu kapitoly MPSVR SR v rokoch 2022 až 2024.“

Komisia žiada kompenzovať rozpočtovo nekrytý vplyv spôsobený otcovskou dovolenkou prehodnotením iných finančných nástrojov podpory rodiny.

Odôvodnenie: Zavedenie nového inštitútu otcovskej dovolenky v trvaní troch týždňov počas šiestich týždňov od narodenia dieťaťa má rozpočtovo nekrytý vplyv na rozpočet verejnej správy. Prehodnotením iných finančných nástrojov podpory rodiny (ako napr. príspevok pri narodení s možnou úsporou vo výške cca. 43 mil. eur) je možné čiastočne pokryť zvýšené nároky na rozpočet verejnej správy. Jednorazové alebo

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

krátkodobé dávky v období okolo pôrodu sa ukazujú ako neefektívny nástroj podpory plodnosti (Greulich a Thevenon, 2013). Príspevok pri narodení dieťaťa existuje v nejakej forme iba v 10 krajinách EÚ, z toho iba v dvoch krajinách západnej Európy (Francúzsko a Belgicko). Výška príspevku na Slovensku (830 eur) je vzhľadom na životnú úroveň veľmi vysoká (pre porovnanie v Českej republike je to 509 eur a v Poľsku 218 eur). Alternatívou k úplnému zrušeniu príspevku by mohlo byť jeho cielenie na nízkopříjmové domácnosti.

Z materiálu vyplývajú negatívne, rozpočtovo nekryté vplyvy, neobsahuje však relevantný návrh na úhradu zvýšených výdavkov. V MPK MF SR uviedlo, že s návrhom bude možné súhlasiť len v prípade, ak z neho nebude vyplývať rozpočtovo nekrytý vplyv. Na tejto pripomienke naďalej trvá a žiada nepokračovať v legislatívnom procese, kým budú zrejmé závery z rokovaní k príprave návrhu rozpočtu kapitoly MPSVR SR na roky 2022 - 2024, resp. Sociálnej poisťovne a bude doriešené financovanie predmetného návrhu zákona.

K sociálnym vplyvom

V predbežnom pripomienkovom konaní Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako gestor sociálnych vplyvov požadovalo doplnenie analýzy sociálnych vplyvov aj o hodnotenie sociálnych vplyvov vyplývajúcich z navrhovaných článkov upravujúcich zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov; zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov; zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predkladateľ pripomienku zapracoval doplnením analýzy sociálnych vplyvov o vetu, že "inštitút otcovskej dovolenky sa zavádza aj do osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy vybraných skupín zamestnancov". Z uvedeného možno vyvodiť záver, že predkladateľ považuje ostatné navrhované zmeny, (okrem návrhu úpravy súvisiacej s inštitútom otcovskej dovolenky), podmienok výkonu služby v osobitných predpisoch za marginálne vo vzťahu k sociálnym vplyvom (ide napr. o úpravu ustanovenia, podľa ktorého je nadriadený povinný vyhovieť žiadosti na skrátenie alebo inú úpravu času služby, pokiaľ tomu nebráni dôležitý záujem štátnej služby, ktoré sa v súčasnosti okrem tehotných policajtiiek vzťahuje iba na policajtky a osamelých policajtov starajúcich sa o maloleté deti tak, aby sa vzťahovalo na oboch rodičov trvale sa starajúcich o maloleté deti bez rozdielu a tiež na policajtky a policajtov s opatrovateľskými povinnosťami; súčasne sa ustanovuje povinnosť nadriadeného odôvodniť oprávnenému žiadateľovi zamietnutie jeho žiadosti).

Vzhľadom na rozdiely návrhu úpravy inštitútu otcovskej dovolenky v uvedených osobitných predpisoch upravujúcich pracovnoprávne vzťahy v porovnaní s úpravou Zákonníka práce, ale aj rozdiely v navrhovanej úprave tohto inštitútu v rámci osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy navzájom, považuje Komisia za potrebné doplniť do analýzy sociálnych vplyvov aspoň kvalitatívne hodnotenie vplyvov (vrátane opisu opatrenia) návrhu úpravy zavádzajúcej otcovskú

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

dovolenku do osobitných predpisov upravujúcich pracovnoprávne vzťahy vybratých skupín zamestnancov, pokiaľ kvantitatívne hodnotenie nie je možné (zároveň je potrebné uviesť dôvod chýbajúceho kvantitatívneho hodnotenia).

Odôvodnenie: Materská dovolenka a otcovská dovolenka podľa Zákonníka práce patria bez náhrady mzdy. Kompenzácia výpadku príjmu sa realizuje poskytovaním dávky materského podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. V zákone č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru sa navrhuje, aby tzv. otcovská dovolenka čerpaná pri narodení dieťaťa, najneskôr do uplynutia šiestich týždňov od narodenia dieťaťa, bola poskytnutá na účely starostlivosti o toto dieťa v rozsahu 14 po sebe idúcich kalendárnych dní ako služobné voľno, za ktoré patrí služobný plat. Zároveň sa z dôvodu, že súčasná právna úprava rodičovskej dovolenky nespĺňa požiadavku minimálnej dvojmesačnej neprenosnej časti rodičovskej dovolenky, ktorá by povzbudila otca dieťaťa – policajta na jej čerpanie, navrhuje úprava, ktorá umožní čerpanie rodičovskej dovolenky v rozsahu deviatich týždňov s nárokom na služobný plat, a to výlučne otcom dieťaťa, ktorý spĺňa zákonom stanovené podmienky. V zákone č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore sa navrhuje ustanoviť, aby tzv. otcovskú dovolenku bolo možné čerpať formou plateného služobného voľna 14 po sebe idúcich kalendárnych dní na účely starostlivosti pri narodení dieťaťa. Z dôvodu, že súčasná právna úprava rodičovskej dovolenky nespĺňa požiadavku minimálnej dvojmesačnej neprenosnej časti rodičovskej dovolenky, ktorá by povzbudila otca dieťaťa - príslušníka na jej čerpanie, sa navrhuje umožnenie čerpania rodičovskej dovolenky v rozsahu deviatich týždňov s nárokom na služobný plat. V zákone č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov sa navrhuje, aby otcovia mali právo na služobné voľno pri príležitosti narodenia dieťaťa, tzv. otcovskú dovolenku, v rozsahu 10 dní najneskôr do šiestich týždňov od narodenia dieťaťa. Súčasne pri konštrukcii ustanovenia sa berie do úvahy možnosť poskytnúť toto služobné voľno vcelku alebo podľa potreby otca dieťaťa. V zákone č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe sa navrhuje ustanoviť, aby tzv. otcovskú dovolenku bolo možné čerpať 10 po sebe idúcich pracovných dní na účely starostlivosti pri narodení dieťaťa, pričom príslušníkovi finančnej správy bude patriť služobný plat.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na záverečné posúdenie.

IV. Poznámka: Stanovisko Komisie k doložke je súčasťou materiálu predkladaného na rokovanie vlády Slovenskej republiky alebo na schválenie ministromi, vedúcemu, predsedovi alebo riaditeľovi ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo vedúcemu iného orgánu.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

PhDr. Ján Oravec, CSc.
predseda Komisie